

N° 83

JUILLET

AOUT

2025

Γεια σας

Crète terre de rencontres

Journal édité par l'association "Crète terre de rencontres"

www.creteterrederencontres.info

34, rue des Mares Yvon

91700 Ste Geneviève des Bois

Tél: 01 60 16 91 47

association@creteterrederencontres.info

Directeur de la publication :

Claire CHAZEAU

Comité de rédaction :

N. AMIOT

C. CHAZEAU

J. CHAZEAU

D.COURVOISIER

G.COURVOISIER

C. DAVID

D. FOUQUET

J.M.FOUQUET

Maquette :

J. CHAZEAU

C. DAVID

Conception site internet :

Ch. CHAZEAU

SOMMAIRE

• Edito: La Crète en mutation dans un monde en crise	p.1
• Dédale le crétois	p.3
• Le savon dans l'histoire et en Crète	p.6
• Ζάκρος Zakros	p.9
• Ο ήλιος, le soleil	p.11
• La femme crétoise à l'époque romaine et byzantine (suite)	p.13
• Brèves de Crète et d'ailleurs	p.17
• Le petit navigateur	p.18
• Activités de l'association	p.19

Vrisses

La Crète en mutation dans un monde en crise.

En dépit d'événements climatiques locaux d'une rare violence, un printemps plus doux que ceux des dernières années aurait pu raviver un soupçon d'optimisme, mais en cette période incertaine, rien n'est vraiment simple. Le temps passe et les situations demeurent figées voire même se dégradent, les conflits se durcissent, les peuples souffrent, les morts s'accumulent et les espoirs de règlement s'éteignent plus vite que ne naissent les initiatives de paix. Dans un contexte où la situation géopolitique se tend, verrons-nous le bout du tunnel?

En Grèce s'enchaînent les années record d'affluence touristique et, comme chaque année, le printemps est le mois des perspectives. Le pays aimerait bien bénéficier des estimations de l'Organisation Mondiale du Tourisme qui prévoit une progression de 3 à 5% en 2025. Il est néanmoins délicat d'établir des prévisions pertinentes et précises pour un pays en particulier. En effet certains paramètres sont contradictoires, ainsi le fort potentiel de croissance touristique de la Grèce réside actuellement hors Europe, un vivier prometteur, mais particulièrement sensible aux soubresauts de l'actualité internationale et aux effets d'annonce de sanctions financières prises à l'exportation pièce altérant davantage un paysage économique

H Κρήτη μεταβαλλόμενη εν μέσω ενός κόσμου σε κρίση.

Παρά τα σπάνιας δριμύτητας τοπικά κλιματικά επεισόδια, μια ηπιότερη από αυτές που γνωρίσαμε τα τελευταία χρόνια άνοιξη θα μπορούσε να αναζωογονήσει μια κάποια αισιοδοξία, αλλά σε αυτή την αβέβαιη περίοδο τίποτα δεν είναι πραγματικά απλό. Ο χρόνος περνάει και οι καταστάσεις παραμένουν αναλλοίωτες, αν δεν επιδεινώνονται, οι συγκρούσεις σκληραίνουν, οι λαοί υποφέρουν, οι νεκροί συσσωρεύονται και οι ελπίδες διακανονισμού σβήνουν γρηγορότερα από ό,τι γεννιούνται οι ειρηνευτικές πρωτοβουλίες. Σε έναν κόσμο όπου η γεωπολιτική κατάσταση εντείνεται, θα δούμε άραγε το τέλος του τούνελ;

Στην Ελλάδα οι χρονιές τουριστικής εισροής ρεκόρ διαδέχονται η μία την άλλη και όπως πάντα η άνοιξη είναι ο μήνας των προβλέψεων. Η χώρα πολύ θα ήθελε να πραγματοποιηθούν οι εκτιμήσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού ότι το 2025 θα υπάρξει άνοδος επισκεψιμότητας κατά 3%-5%. Ωστόσο δεν είναι απλό να γίνουν αξιόπιστες και ακριβείς προβλέψεις για μία συγκεκριμένη χώρα. Πράγματι ορισμένες παράμετροι είναι αντιφατικές, καθότι το ισχυρό δυναμικό τουριστικής ανάπτυξης της Ελλάδας βρίσκεται επί του παρόντος εκτός Ευρώπης, υποσχόμενο μεν πολλά, ιδιαίτερα όμως ευαίσθητο στις αναταραχές των διεθνών συμβάντων και στις επιπτώσεις των εσπευσμένων ανακοινώσεων οικονομικών κυρώσεων που αλλοιώνουν ακόμη

déjà incertain. Les progrès de la Grèce entraîneraient forcément dans leur sillage la Crète qui jouit, comme toutes les îles, d'une aura positive. Toutefois la prudence est de mise; en Europe l'Albanie et la Turquie sont devenus des concurrents très sérieux offrant des prestations très agressives avec d'excellents rapports qualité-prix. Dans ce contexte hautement concurrentiel, il est étonnant de constater que le gouvernement grec a édicté en mai 2025 une directive assez singulière qui risque de nuire à un secteur clé de l'économie. La loi 5170/2025 restreint de manière drastique le stationnement et l'utilisation des camping-cars et des caravanes sur l'ensemble du pays. Certes cette frange de touristes peut paraître quelque peu marginale mais ces restrictions entachent grandement l'image de terre d'accueil et d'hospitalité, un atout séculaire du pays. Cette mesure affectera fatalement la Crète très peu équipée en aires de stationnement de loisir. En revanche pour les prochaines années est prévu, selon les propositions du premier ministre Mitsotakis, un programme très ambitieux de travaux en Crète jusqu'en 2030. Certains de ces projets sont déjà bien engagés, comme le nouvel aéroport de Kastelli et la transformation de la route du Nord, la plus longue autoroute d'Europe en construction. Des investissements nombreux et importants sont prévus pour pallier l'insuffisance d'infrastructures et permettre l'autosuffisance de la Crète en énergie décarbonée, achever l'interconnexion avec l'Attique, favoriser une meilleure utilisation des ressources hydriques pour l'irrigation des cultures avec un accroissement de la productivité, mais aussi la création de réserves pour pallier les carences d'eau domestique. D'autres domaines sont aussi concernés, comme la culture, avec un programme concernant les sites archéologiques et les musées, l'éducation avec la construction de bâtiments scolaires et de cités universitaires. Dans le secteur de la santé est prévue l'augmentation de la capacité et de la qualité de l'accueil et des interventions médicales, enfin, pour le sport la modernisation des infrastructures existantes; toutes ces initiatives, sans négliger la protection de l'environnement, font partie des objectifs affichés. Le programme est alléchant, il ne reste plus qu'à mettre les moyens au service des ambitions. Il faudra apprécier en 2030!

Ces prospectives, si elles se réalisent, contrastent grandement avec le paysage français où les soucis d'économie, sur fond de dette, prévalent sur les nécessités de rénovation de la vétusté des services publics et des infrastructures à bout de souffle.

Pour l'association, ce numéro 83 de Γεια σας vous fera découvrir entre autres de nouvelles péripéties du mythe de Dédale, la suite de la femme minoenne, une page d'activités de l'association avec un accès à des vidéos sur l'événement de Peza, un compte rendu du salon des saveurs 2025 tout à fait réussi et bien sûr quelques brèves de Crète. C'est donc un numéro dans la lignée des précédents qui semblent donner satisfaction.

Bonne lecture et bon été.

J et C Chazeau

περισσότερο το ήδη αβέβαιο οικονομικό τοπίο. Η εξέλιξη της Ελλάδας θα μπορούσε να παρασύρει στο κατόπιν της και την Κρήτη η οποία, όπως όλα τα νησιά, χαίρει μιας καλής φήμης. Ωστόσο απαιτείται προσοχή, στην Ευρώπη η Αλβανία και η Τουρκία όντας σοβαροί ανταγωνιστές προσφέρουν, με μαχητικό πνεύμα, υπηρεσίες εξαιρετικής σχέσης ποιότητας-τιμής. Εν μέσω μιας ιδιαίτερα ανταγωνιστικής κατάστασης είναι παράξενο να διαπιστώνουμε ότι η ελληνική κυβέρνηση το Μάιο του 2025 εξέδωσε μία οδηγία μάλλον ιδιότυπη που πιθανόν να βλάψει έναν τομέα-κλειδί της οικονομίας. Ο νόμος 5170/2025 περιορίζει δραστικά την στάθμευση και χρήση αυτοκινούμενων σπιτιών και τροχόσπιτων σε ολόκληρη την χώρα. Βέβαια αυτή η μερίδα τουριστών μπορεί να φαίνεται κάπως περιθωριακή, εντούτοις αυτοί οι περιορισμοί κηλιδώνουν έντονα την εικόνα της ως γης υποδοχής και φιλοξενίας, ένα διαχρονικό πλεονέκτημα της χώρας. Ένα μέτρο που μοιραία θα πλήξει και την Κρήτη πολύ λίγο εξοπλισμένη με χώρους στάθμευσης ψυχαγωγίας. Αντίθετα, για τα επόμενα χρόνια και μέχρι το 2030, έχει προβλεφθεί για την Κρήτη, σύμφωνα με τις προτάσεις του πρωθυπουργού Μητσοτάκη, ένα πολύ φιλόδοξο πρόγραμμα έργων. Μερικά από αυτά έχουν ήδη ξεκινήσει, όπως το νέο αεροδρόμιο του Καστελίου και η διαμόρφωση του Βόρειου Οδικού Άξονα, του μεγαλύτερου αυτοκινητόδρομου εν κατασκευή στην Ευρώπη. Πολλαπλές και σημαντικές επενδύσεις έχουν προγραμματιστεί προκειμένου να αντιμετωπιστεί η ανεπάρκεια υποδομών και να επιτευχθεί η αυτοδυναμία της Κρήτης σε χωρίς ανθρακούχες εκπομπές ενέργεια, να ολοκληρωθεί η διασύνδεση με την Αττική, να προωθηθεί μία καλύτερη χρήση των υδάτινων πόρων για την άρδευση μεν των καλλιεργειών με αύξηση της παραγωγικότητας αλλά και δημιουργία αποθεμάτων για να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις οικιακής χρήσης νερού. Και άλλοι τομείς εντάσσονται στο σχέδιο, όπως ο πολιτιστικός, με ένα πρόγραμμα που αφορά τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία, ο εκπαιδευτικός με την κατασκευή σχολικών κτιρίων και πανεπιστημιούπολεων. Στον τομέα της υγείας έχει προβλεφθεί ή αύξηση της ικανότητας και ποιότητας υποδοχής καθώς και των ιατρικών επεμβάσεων, τέλος για τον αθλητισμό, ο εκσυγχρονισμός των υποδομών. Όλες αυτές οι πρωτοβουλίες, χωρίς να αμελείται η προστασία του περιβάλλοντος, αποτελούν μέρος των καθορισμένων στόχων. Το πρόγραμμα είναι ελκυστικό, δεν απομένει παρά να τεθούν τα μέσα στην υπηρεσία των φιλοδοξιών. Θα μπορέσουμε να τα εκπιμάσουμε το 2030!

Αυτές οι προοπτικές, αν πραγματοποιηθούν, έρχονται άκρως σε αντίθεση με το γαλλικό τοπίο, όπου οι ανησυχίες για την οικονομία με φόντο το χρέος, υπερισχύουν των αναγκών ανακαίνισης των απαρχαιωμένων δημοσίων υπηρεσιών και υποδομών που ασθμαίνουν.

Όσον αφορά τον σύλλογό μας, το τεύχος 83 του Γεια σας θα σας αποκαλύψει νέες περιπέτειες του μύθου του Δαιδάλου, την συνέχεια της μινωικής γυναίκας, μία σελίδα με τις δραστηριότητες του συλλόγου με πρόσβαση σε βίντεο για την εκδήλωση της Πέζας, μία αναφορά της έκθεσης των γεύσεων 2025, απόλυτα επιτυχούς και φυσικά μερικά νέα της Κρήτης. Είναι λοιπόν ένα τεύχος της ίδιας γραμμής με τα προηγούμενα που φαίνονται να ικανοποιούν.

Καλό διάβασμα και καλό καλοκαίρι.

Δ.Μ